

sk

Európska únia
Regionálna politika

info regio

| Č. 24 | December 2007 |

panorama

Regióny ako partneri
**Ciel' Európska územná
spolupráca**

Regióny ako partneri *Cieľ Európska územná spolupráca*

INTERREG, nepodstatný alebo nevyhnutný?

Úloha programu INTERREG zostáva životne dôležitá pri prekonávaní vplyvu hraníc a pre dosiahnutie správne fungujúceho vnútorného trhu.

Rozhovor

Dirk Peters o Európskom zoskupení územnej spolupráce.

Od základu:

INTERREG IV

Od základu:

URBACT

Od základu:

INTERACT

Od základu:

ESPON

INTERREG v akcii: INTERREG IIIA

Správa: Vymazanie hranice

Stovky partnerstiev v zdravotníctve, kultúre, technológii, životnom prostredí, občianstve, atď. Od PACTE k INTERREG IV, francúzsko-belgická cezhraničná spolupráca je naozaj veľmi úspešná.

INTERREG v akcii: INTERREG IIIB & IIIC

Fotografie (strany): Európska komisia (3, 4, 6, 7, 8, 9, 12, 25, 26), Thomas Dix/Stadt Weil-am-Rhein(1, 19), CRITT Charleville-Mézières (5), Carrefour Economie Technologie Enseignement (6, 21), INTERACT (11, 17), Sekretariát INTERREG IVC(14), URBACT (15), URBAN II Dortmund-Nordstadt (15), ESPON (18), Y4I (19), Keltské podniky (19), VIDEOCOM (19), Provincia Západné Flámsko (20, 23), Mabiolac (20), CORELOG (24), RegEnergy (24), REVIT (24), CopraNet (24).

Obálka: „Most troch krajín“, most pre chodcov a cyklistov spájajúci Weil am Rhein (Nemecko) a Huningue (Francúzsko) blízko Bazileja (Švajčiarsko).

Ostatní prispievatelia: Pierre Ergo, Peter Fischer, Jean-Luc Janot, Eamon O'Hara.

Vydavateľ: Ana-Paula Laissy, Európska komisia, GR pre regionálnu politiku
Tento časopis je vytlačený v anglickom, francúzskom a nemeckom jazyku, na recyklovanom papieri

Tematická dokumentácia je k dispozícii v 22 jazykoch Európskej únie na stránke:
http://ec.europa.eu/regional_policy/index_sk.htm
Text tejto publikácie nie je právne záväzný. Názory vyjadrené v tejto publikácii sú názormi autorov a nevyjadrujú nevyhnutne názory Európskej komisie.

INTERREG, nepodstatný alebo nevyhnutný?

Colin Wolfe⁽¹⁾

Chodte autom z Bruselu do Luxemburgu a ďalej do Štrasburgu a odpustíte vám názor, že hranice v EÚ už viac neexistujú. Ale dokonca i tu, v srdci Európy, zostáva úloha INTERREGu životne dôležitá pri prekonávaní vplyvu hraníc a dosahovaní správne fungujúceho vnútorného trhu.

Rušná nákladná cesta prechádzajúca hranicou Belgicka, Francúzska a Luxemburska.

Nie všetky hranice únie sú bariéry. Chodte autom z Bruselu do Luxemburgu a do Štrasburgu, a okrem rozdielov v cenách palív a odlišných farieb dopravného značenia, vyzerá Európa bez bariér.

Ale dokonca i tu, v srdci EÚ, blokády pretrvávajú. Nemocnice sa navzájom zdvojujú, polícia, hasiči a sanitky často jazdia iba k hranici a nie ďalej. Povodeň ohrozujúca vašu pivnicu možno začala ako búrka ďaleko v údolí nejakej zahraničnej rieky. Obchodné a vedecké parky sú len zriedkavo medzinárodné cezhraničné parky – skôr si konkurujú než spolupracujú. A to sa ešte nachádzajú medzi najintegrovanejšími európskymi hranicami. Zabočte na východ od Štrasburgu na Rýne a dôjdite k ďalšej veľkej európskej rieke, Dunaju. Tu sú hranice trochu zrejmejšie. Hasičské autá tu zastavujú nie kvôli problémom s poistením, ale pretože tu neexistuje most, ktorý by im umožnil prekročiť hranicu.

Európska územná spolupráca

Sú to presne tieto problémy, ktoré bránia EÚ fungovať najoptimálnejším spôsobom. Zatiaľ čo regionálna rozmanitosť je nepochybne veľmi žiaducou charakteristikou EÚ, regionálna izolovanosť je menej príťažlivou vyhlídkou. Rozdiely v cestovných poriadkoch vlakov sú veľmi nákladné, ak kvôli nim zostanete sedieť na vašom cezhraničnom nástupišti, pretože

váš spoj odišiel päť minút pred vašim príchodom. Keď sa niekto stratí kvôli rozdielom v dopravnom značení, nie je to správna cesta ako dosiahnuť dobrú povesť vo svete. Programy EÚ INTERREG sa snažia zaoberať takýmito otázkami. Cezhraničná verzia (lína A) sa zameriava na jednotlivé hranice alebo tam (ako napr. okolo Luxemburska), kde sa spája niekoľko hraníc. Nadnárodná verzia (lína B) sa sústreďuje na väčšie zóny alebo medzinárodné regióny, ako napríklad Baltské more alebo Alpský priestor, a zaoberá sa zodpovedajúco väčšími problémami (znečistenie morí, ústup snežných čiar). Medziregionálna verzia (lína C) spája všetky členské štáty EÚ-27 dokopy s Nórskom a Švajčiarskom. Ak sa Európania majú niečo navzájom od seba naučiť, a ak nechceme ustavične „objavovať Ameriku“, potom môže línia C toho veľa ponúknuť.

Európska územná spolupráca – základné fakty

- Je jedným z 3 cieľov Kohéznej politiky EÚ (spoločne s "Konvergenciou" a "Konkurencieschopnosťou")
- Je známa ako "INTERREG"
- Teraz je vo svojej 4. sérii programov
- Rozpočet na roky 2007-2013 > 8,7 miliárd eur (aktuálne ceny) (zvýšený z 5,5 miliárd eur v rokoch 2000-2006)
- Okolo 70 programov po celej EÚ

(1) Vedúci oddelenia, Územná spolupráca, GR Regionálna politika, Európska komisia.

Výstavba novej cesty medzi Gréckom a Bulharskom.

INTERREG A – Cezhraničná spolupráca

Cezhraničná spolupráca je v podstate o „zapĺňaní medzier“. Či už sú problémy s prekračovaním hraníc o infraštruktúre (stavanie mostov), o trhoch a službách (spojenie univerzity – obchod – klienti) alebo o kultúrnych alebo jazykových bariérach, INTERREG A je určený na to, aby sa nimi zaoberal. Robí to pomocou dohodnutých cezhraničných analýz a reakčných stratégií, ktoré sú formalizované v jednom z 52 cezhraničných programov. Zaoberá sa širokou škálou otázok, medzi ktoré patria:

- podpora súkromného podnikania, najmä rozvoja malých a stredných podnikov, turizmu, kultúry a cezhraničného obchodu;
- zlepšenie spoločného manažmentu prírodných zdrojov;
- podpora prepojení medzi mestskými a vidieckymi oblasťami;
- zlepšenie prístupu k dopravným a komunikačným sieťam;
- rozvoj spoločného využívania infraštruktúry;
- práca na administratíve, zamestnanosti a rovnakých príležitostiach.

Cezhraničná spolupráca

- Známa ako INTERREG LÍNIA A
- 52 programov
- >70% rozpočtu, t.j. 5,4 miliárd eur

INTERREG B – Nadnárodná spolupráca

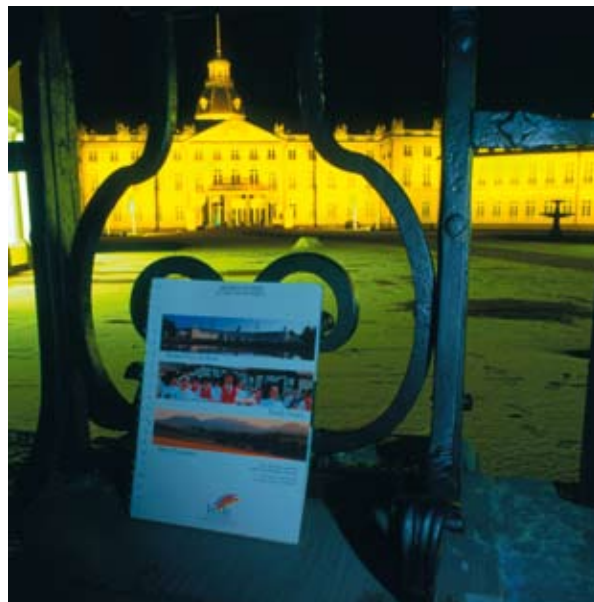
Nadnárodná spolupráca funguje v širšom meradle. Rozvíja spoluprácu na zónovej úrovni, v regiónoch zahŕňajúcich niekoľko krajín. Tak ako vyššie spomenuté Baltské more a Alpský priestor, ďalšie programy pokrývajú morské zóny, ako napríklad Severné more, Stredozemné more, alebo Atlantickú oblasť, alebo veľké regióny na pevnine, ako napríklad Severozápadnú alebo Juhovýchodnú Európu. Táto širšia spolupráca

počíta s rozvojom dohodnutého prístupu k otázkam, ktoré ovplyvňujú celé povodia riek alebo horské pásma. Programy dodávajú regionálnemu rozvoju ďalší dôležitý európsky rozmer, postavený okolo analýzy na európskej úrovni, ktorý vedie k dohodnutým prioritám a koordinovanej strategickej reakcii. To umožňuje zmysluplnú prácu na záležitostiach, ako napr. komunikačné koridory, povodňový manažment, medzinárodné obchodné a výskumné prepojenia, a rozvoj životaschopnejších a trvalo udržateľných trhov. Okrem toho poskytuje dohodnutý rámec strategických investícií pre ďalšie zdroje, od fondov konvergenčného cieľa k pokročilým finančným nástrojom, s potenciálom na značný vplyv. Medzi obsiahnuté témy patria:

- inovácia, najmä sieť univerzít, výskumné inštitúcie, malé a stredné podniky;
- životné prostredie, najmä vodné zdroje, rieky, jazerá, more;
- dostupnosť, vrátane telekomunikácií, a predovšetkým dokončenie sietí;
- trvalo udržateľný rozvoj miest, najmä rozvoj oblastí s viacerými centrami.

Nadnárodná spolupráca

- Známa ako INTERREG LÍNIA B
- Zónové, veľké medzinárodné regióny
- 13 programov : Severné more, Baltské more, Severná periféria, Stredomorie, Alpský priestor, Juhozápadná Európa, Severozápadná Európa, Stredná Európa, Atlantická oblasť, Juhovýchodná Európa, Madeira-Azory-Kanárske ostrovy, Réunion, Karibik
- >25% rozpočtu, t.j. 1,8 miliárd eur

Karlsruhe (Nemecko) malo prospech z cezhraničného turistického rozvojového programu podporeného INTERREG "PAMINA".

INTERREG C – Medziregionálna spolupráca

Medziregionálna spolupráca funguje na paneurópskej úrovni a pokrýva všetkých 27 členských štátov EÚ a iné. Buduje siete pre rozvoj dobrej praxe a uľahčuje šírenie ponaučení a skúseností úspešných regiónov. Ukazuje, čo robia regióny správne, aby z nich mali prospech tí, čo do nich stále investujú. Kľúčovou súčasťou tohto konkrétneho stanoviska je

iniciatíva „Regióny pre ekonomickú zmenu“, ktorá ide o krok ďalej než je zdieľanie dobrých nápadov zapojením všetkých politických predstaviteľov. Európska komisia podporuje túto iniciatívu aj poskytnutím znaleckej a politickej expertízy, aby sa „zrýchlila“ práca v oblastiach, ako napr. informačná spoločnosť alebo riadenie morských zdrojov. Úmyslom je využiť know-how, najmä nové nápady, aby sa z nich vyťažilo čo najviac. Dôraz sa kladie na prepojenie s programami konvergencie a konkurencieschopnosti, aby nápady vyústili do investícií. Témy zahŕňajú:

- inováciu a znalostnú ekonomiku;
- životné prostredie a ochrana pred rizikami.

Medziregionálna spolupráca

- Známa ako INTERREG LÍNIA C, INTERACT, URBACT, ESPON
- Pokrýva celú EÚ, Nórsko a Švajčiarsko
- Rozpočet > 445 miliónov eur

Na záver, tieto programy územnej spolupráce podčiarkujú európsky rozmer:

- INTERREG A Cezhraničná „zapĺňa medzery“ a prispieva k odstráneniu hraničných prekážok;
- INTERREG B Nadnárodná „rozvíja transeurópske zóny“;
- INTERREG C Medziregionálna „využíva znalosti regionálneho rozvoja“ na európskej úrovni.

Obdobie rokov 2000-2006 preukázalo potrebu týchto prístupov. Hoci podporu dostalo vyše 13 000 projektov, uspokojilo to len časť dopytu. Očakávaná na roky 2007-2013 sú vyššie, číselne, strategicky a pokiaľ ide o ich účinok. Toto nové programové obdobie nám dáva príležitosť pokročiť pri napodobnení zážitku z jazdy na trase „Brusel-Luxemburg-Štrasburg“ v ďalších oblastiach územnej spolupráce.

Centrum „Verein Frau und Arbeit“ (Spolok žena a práca) podporuje ženy pri zakladaní vlastných podnikov v Salzburgu, Rakúsko.

Dve desaťročia INTERREGu

Prvýkrát poskytla Európska komisia pomoc územnej spolupráci v roku 1989, keď podľa článku 10 EFRR bolo medzi 14 skupín pilotných projektov rozdelených asi 21 miliónov ECU. Tieto projekty boli navrhnuté na riešenie ťažkostí štrukturálneho rozvoja prihraničných oblastí.

Na základe skúseností z týchto pilotných projektov vytvorila Komisia v roku 1990 Iniciatívu Spoločenstva INTERREG. **INTERREG I** (1990-1994), ktorá bola určená na prípravu prihraničných oblastí pre Spoločenstvo bez vnútorných hraníc, bola implementovaná pomocou 31 operačných programov a zahŕňala čiastku 1 082 miliónov ECU. Ako dodatok programu INTERREG bola v tom istom roku zahájená iniciatíva REGEN, ktorá sa usilovala v regiónoch Cieľa 1 o dokončenie niektorých chýbajúcich prepojení v transeurópskej sieti pre dopravu a rozvod energie.

INTERREG II (1994-1999) skombinoval ciele iniciatív INTERREG I a REGEN a bol implementovaný pomocou 59 rôznych operačných programov. Mal celkový rozpočtový príspevok 3 519 miliónov ECU (ceny z roku 1996), rozdelený medzi tri odlišné línie: INTERREG IIA (1994-1999) – cezhraničná spolupráca; INTERREG IIB (1994-1999) – dokončenie energetických sietí; INTERREG IIC (1997-1999) – spolupráca v oblasti regionálneho plánovania, predovšetkým v manažmente vodných zdrojov.

INTERREG III (2000-2006) mal celkový rozpočet viac ako 5 miliárd eur a tiež sa skladal z troch línií: cezhraničná spolupráca (lína A, 53 programov), nadnárodná spolupráca (lína B, 13 programov) a medziregionálna spolupráca (lína C, 4 programy).

INTERREG IV sa teraz stal tretím Cieľom Kohéznej politiky EÚ na obdobie rokov 2007-2013: cieľ „Európska územná spolupráca“. Na tento cieľ je k dispozícii 8,7 miliárd eur, ktoré sú znova rozdelené medzi tri línie: 6,44 miliardy eur pre cezhraničnú, 1,83 miliardy eur pre nadnárodnú a 445 miliónov eur pre medziregionálnu spoluprácu.

Structural Funds 2007 - 2013: Transnational Cooperation Areas

Non-EU cooperation areas are indicative only and subject to modification.

© EuroGeographics Association for the administrative boundaries (NUTS regions)
Other administrative boundaries: Global Administrative Unit Layers (GAUL), FAO

Európske zoskupenie územnej spolupráce

Skupinová diskusia na seminári INTERACT.

„Európske zoskupenie územnej spolupráce (EZÚS)“ je nový právny nástroj, ktorý sa usiluje o uľahčenie a podporu cezhraničnej, nadnárodnej a medziregionálnej spolupráce. Na rozdiel od

tento druh spolupráce do roku 2007, je EZÚS právnym subjektom so všetkými právomocami a povinnosťami, ktoré z toho vyplývajú. Môže preto nakupovať a predávať tovar, ako aj zamestnávať personál. Dirk Peters, Súdny úradník GR Regio nám povie viac.

Otázka: Pán Peters, zúčastnili ste sa rokovaní o nariadení o Európskom zoskupení územnej spolupráce (EZÚS)⁽¹⁾. Prečo Komisia navrhla toto nariadenie?

Odpoveď: Skúsenosti Komisie s programami a projektmi spolupráce siahajú až k spusteniu Iniciatívy Spoločenstva INTERREG v roku 1990. Počas tejto doby predstavovali rozdielne právne a administratívne systémy skutočnú prekážku pre hladkú implementáciu týchto programov a projektov. V niektorých prihraničných oblastiach bolo na základe dvojstranných a trojstranných zmlúv možné spoločne založiť právne subjekty podľa „Európskeho rámcového dohovoru o cezhraničnej spolupráci“ Rady Európy, ktorý sa datuje do roku 1980, kedy bol podpísaný v Madride. Dokonca ani v tomto kontexte však nebolo možné vyriešiť všetky problémy, najmä tie týkajúce sa cezhraničnej spolupráce. Takéto zmluvy neexistujú v mnohých ďalších prihraničných oblastiach, najmä v nových členských štátoch. Preto komisár Barnier,

(1) Nariadenie (ES) č. 1082/2006 Európskeho parlamentu a Rady z 5. júla 2006 o Európskom zoskupení územnej spolupráce (EZÚS), OJ L 210, 31.7.2006, s. 19.

Spolupráca pri darcovstve orgánov medzi Dánskom a Švédskom.

ktorý sám pochádza z prihraničného regiónu (Savojsko vo Francúzsku), navrhol v Tretej správe o ekonomickej a sociálnej súdržnosti z roku 2004, nový právny nástroj vo forme štruktúry európskej spolupráce. Návrh nariadenia potom utváral časť legislatívneho balíka na programové obdobie 2007-2013 pre obnovenú Kohéznu politiku.

Otázka: Čo je Európske zoskupenie územnej spolupráce?

Odpoveď: EZÚS je nový právny nástroj založený na práve Spoločenstva, nie podľa medzinárodného práva, ako napríklad Madridský rámcový dohovor. Rovnako ako v prípade všetkých ostatných nariadení, nepotrebuje ratifikáciu ani dojednanie v dvoj alebo viacstranných zmluvách, ale je záväzný a priamo aplikovateľný vo všetkých členských štátoch. Nariadenie samotné tak umožňuje regionálnym a miestnym úradom z rôznych členských štátov, ako aj niektorým orgánom riadiacim sa verejným právom alebo združeniam všetkých takýchto úradov, zriadiť spoločné zoskupenia s právnou subjektivitou za účelom implementácie programov a projektov spolupráce.

Otázka: EZÚS je lepší riadiaci nástroj než iné existujúce nástroje podľa medzinárodného alebo vnútroštátneho práva, avšak pre členské štáty bolo ťažké prijať návrh. Prečo to tak bolo?

Odpoveď: Naozaj tomu ťažko porozumieť, keď prijmete základný princíp práva Spoločenstva: Ak môže obec v členskom štáte zriadiť spoločný orgán so susednou obcou v tom istom členskom štáte za účelom prevádzkovania autobusovej linky alebo čističky odpadových vôd, alebo ak región môže spravovať prírodný park alebo regionálnu rozvojovú agentúru spolu so susedným regiónom v tom istom členskom štáte, nariadenie Spoločenstva im umožňuje robiť to isté cez hranicu, vnútri Spoločenstva. Je v tom aspekt nediskriminácie. Niektoré ústredné úrady nanešťastie stále považujú spoluprácu cez hranice za externú spoluprácu, zatiaľ čo v skutočnosti ide o internú spoluprácu v rámci Spoločenstva alebo, ak dávate prednosť, v rámci jednotného trhu.

Otázka: Odráža jednomyselne prijaté nariadenie ten trochu opatrný postoj členských štátov?

Odpoveď: Áno, odráža. Len pre vysvetlenie dvoch najkontroverzejších bodov: pôvodný návrh Komisie nepredvídala, že samotné členské štáty by sa mohli stať členmi EZÚS; ani, že bude treba kontrolný postup *ex-ante* ústredných úradov. V prvom rade sme zistili, že je potrebné prizvať ústredné orgány, pretože kompetencie medzi členskými štátmi sú veľmi rozdielne. K tomu, aby sa zhodovali niektoré krajinské kompetencie v Nemecku, potrebujete centrálnu úroveň vo Francúzsku, pretože regionálne úrady vo Francúzsku nemajú tie isté kompetencie. Tento faktor platí ešte viac pre menšie členské štáty bez regionálnej úrovne, kde sa musia tieto kompetencie preberať na národnej úrovni. Pri druhom kontroverznom bode sa stalo zrejším, že celé nariadenie môže byť prijaté, len keď členské štáty získajú právomoc vykonávať kontrolu *ex-ante*. Treba mať však na pamäti, že právo založiť EZÚS je udelené regionálnym a miestnym úradom priamo nariadením a znamená, že členské štáty musia povoliť účasť v EZÚS, pokiaľ sú splnené určité podmienky. Článok 4 nariadenia nehovorí, že členské štáty môžu povoliť účasť, ak sú splnené určité podmienky. Tu bude Komisia venovať veľkú pozornosť, aby zaistila správnu a efektívnu implementáciu nariadenia.

Otázka: K tomuto druhému aspektu implementácie nariadenia: hovorí sa o národných transpozičných pravidlách než sa reálne uplatní nariadenie. Nie je nariadenie v skutočnosti smernica?

Odpoveď: Počas podujatia OPEN DAYS v októbri 2007 bolo niekoľko seminárov špeciálne venovaných EZÚS. V skutočnosti sa stalo to, že zúčastníť sa chcelo omnoho viac ľudí z regionálnych a národných orgánov v rámci a mimo Spoločenstva ako to umožňoval priestor, ktorý bol k dispozícii. Mnohí z nich čakajú na založenie spoločných Európskych združení územnej spolupráce. Áno, niektorí národní zástupcovia sa pokúšali vysvetliť prečo neinformovali Komisiu o vnútroštátnych ustanoveniach (s konečným termínom 1. augusta 2007) pre zaistenie účinnosti nariadenia. Argumentovali, že nariadenie je „skrytá“ smernica. Nariadenie EZÚS je v skutočnosti v súlade s ďalšími nariadeniami, ktorá zriaďujú právny subjekt podľa práva Spoločenstva. Výslovne žiada členské štáty, aby prijali národné implementačné pravidlá, ako napr. Európske zoskupenie hospodárskych záujmov, Európska spoločnosť a Európske združenie. Dokonca i „normálne“ nariadenia, ako napr. všeobecné nariadenie o štrukturálnych fondoch⁽²⁾ vyžadujú v niektorých členských štátoch parlamentný zákon, aby upravil príslušné úlohy centrálnych a regionálnych úrovní. Je jasné, že Komisia zaistí, že všetky členské štáty prijmu tieto vnútroštátne pravidlá. Avšak bez takýchto pravidiel a od 1. augusta 2007 nemôžu členské štáty uprieť svojím regiónom právo udelené priamo nariadením na zriadenie EZÚS len preto, že tieto vnútroštátne pravidlá ešte neboli prijaté. To sa celkom líši od smernice.

Otázka: Keď sa na to pozrieme na praktickejšej úrovni – na aké druhy spolupráce sa môže EZÚS použiť?

Odpoveď: V nariadení môžeme rozlíšiť štyri typy spolupráce: (1) implementácia územných programov spolupráce alebo (2) projekty spolufinancované štrukturálnymi fondmi a Kohéznym fondom; (3) vykonávanie ďalších špecifických činností územnej spolupráce s alebo (4) bez spolufinancovania Spoločenstvom. „Územná“ pokrýva všetky druhy spolupráce: cezhraničnú, nadnárodnú alebo medzinárodnú. Na vykonanie týchto úloh môže EZÚS zriadiť svoju vlastnú štruktúru, vlastníť majetok a najímať zamestnancov.

Otázka: Môžete uviesť nejaké príklady?

Odpoveď: Pri prvom type budú niektoré programy cieľa novej európskej územnej spolupráce riadené EZÚS, ktorý vystupuje ako riadiaci orgán programu (napr. „Grand Région“ okolo Luxemburska, s partnerskými regiónmi v Belgicku, Francúzsku a Nemecku). Kľúčovou výhodou bude, že EZÚS s vlastnou právnou subjektivitou bude podpisovať zmluvy s vedúcimi príjemcov podpory, bez ohľadu na to, kde je tento vedúci partner založený. Projekty spolupráce (typ 2) by mohli pokryť prevádzku cezhraničnej dopravy alebo zdravotníckych služieb podľa programu cieľa spolupráce alebo podľa dvoch „národných“ konvergenčných programov. Ďalšie programy Spoločenstva, ako napr. Siedmy rámcový program pre výskum a technologický rozvoj alebo CIP (Rámcový program pre konkurencieschopnosť a inováciu) môžu spolufinancovať projekty spolupráce predložené subjektmi z dvoch členských štátov (typ 3). Napokon, štvrtý typ by mohol pokryť konkrétne projekty bez financovania (alebo po financovaní) Spoločenstvom alebo viac „riadiacich“ platforiem pre poskytnutie trvalej a právnej štruktúry Euroregiónu, ktorý pokrýva určitú cezhraničnú alebo nadnárodnú oblasť.

Otázka: A nakoniec, mohli by ste nám povedať niečo o tom, ako zriadiť EZÚS?

Odpoveď: Budúci členovia EZÚS musia navrhnúť zakladateľskú zmluvu a stanov, ktoré treba oznámiť príslušným národným úradom. Tie majú tri mesiace na schválenie účasti prípadných členov a musia zdôvodniť všetky zamietnutia. Právnu subjektivitu získava EZÚS v deň registrácie alebo zverejnenia stanov. Komisia úzko spolupracuje s Výborom regiónov⁽³⁾ a s novým programom INTERACT⁽⁴⁾, aby podporili a poradili tým regiónom (citujem komisárku Hübnerovú), ktoré chcú urobiť „radikálny krok vpred v implementácii možností pre cezhraničnú spoluprácu“ stanovených nariadením EZÚS. Rád by som skončil parafrázovaním tohtoročného motta podujatia OPEN DAYS: EZÚS: „Uskutočniť!“

(2) Nariadenie (ES) č. 1083/2006, OJ L 210, 31.7.2006, s. 25.

(3) www.cor.europa.eu/en/activities/egtc_studies.htm

(4) www.interact-eu.net

„Od INTERREGu IIIC k INTERREGu IVC – ďalší krok smerom k lisabonským a göteborgským cieľom“

Michel Lamblin, riaditeľ programu INTERREG IVC

Nový program medziregionálnej spolupráce (skrátene na "Interreg IVC"), ktorý prijala Komisia v septembri 2007, bude financovaný 321 miliónmi eur z Európskeho Fondu pre regionálny rozvoj (EFRR) na obdobie 2007-13 a pokrýva všetky 27 členských štátov, ako aj Nórsko a Švajčiarsko, ktoré poskytujú vlastné financovanie. Cieľom programu je poskytnúť rámec pre výmenu skúseností medzi regionálnymi a miestnymi inštitúciami z rôznych krajín o spoločných výzvach v oblastiach, ako napr. globalizácia, demografická zmena, dodávky energie a klimatická zmena.

Začatím tohto nového programu sa ku svojmu koncu blížila projekty INTERREGu IIIC. Tieto projekty zahŕňajú vyše 2 600 partnerov v 263 rôznych operáciách, s účasťou regiónov zo všetkých členských štátov EÚ. Takmer polovica týchto operácií sa týka otázok ekonomického rozvoja, vytvárania pracovných miest, súkromného podnikania, informačnej spoločnosti a technologickej inovácie. Pozoruhodné výsledky sa dosiahli na základe identifikovania dobrej praxe a čo je ešte dôležitejšie, prenosom tejto praxe medzi regiónmi.

Aká budúcnosť potom čaká ďalšie rozpočtové obdobie 2007-2013? Medziregionálna spolupráca bude pokračovať v rozvoji podľa programu INTERREG IVC. Bude stavať na úspechu programu IIIC, ktorého určité aspekty zostali zachované, ale zavádza aj nové priority a prístupy.

Projekt INTERREGu „ChangeLAB“ sa zameriava na podporu vzorov spotreby, ktoré sú šetrné k životnému prostrediu a neznižujú kvalitu života a prosperitu.

Vítam túto kontinuitu v medziregionálnej spolupráci. Je dôležité, že regionálne a miestne orgány budú schopné pokračovať v práci spoločne a mať úžitok zo vzájomných skúseností. To dokazuje, že Európska komisia a členské štáty uznávajú, že medziregionálna spolupráca skutočne pomáha zlepšovať regionálne politiky. To je obzvlášť dôležité, pretože so správnou

pomocou môžu regióny urobiť tak veľa, aby prispeli k lisabonským a göteborgským cieľom.

Lisabonské a göteborgské ciele: hlavné piliere INTERREGu IVC.

Sú nazvané po Európskych radách, ktoré sa konali v týchto mestách v rokoch 2000, resp. 2001, Lisabon a Göteborg obsahujú širokú stratégiu na zvýšenie konkurencieschopnosti EÚ a dosiahnutie dlhodobého udržateľného rastu. Sústreďujú sa na ekonomické (Lisabon) a environmentálne (Göteborg) osi, regióny boli identifikované ako kľúčovi partneri v napomáhaní dosiahnutia týchto cieľov.

Budúce operácie sa preto budú sústreďovať na dve priority: Inováciu a znalostnú ekonomiku, a životné prostredie a prevenciu rizík. V týchto dvoch prioritách bolo identifikovaných deväť podtém, s približne 55% z rozpočtu 321 miliónov eur rozdelených na témy priority 1 (ekonomické), a 39% na témy priority 2 (environmentálne), zatiaľ čo 6% rozpočtu bolo pridelených technickej pomoci programom. V súčasnej dobe sa týmito prioritami zaoberá asi 75% operácií programu INTERREG IIIC.

Na rozdiel od programu INTERREG IIIC, ktorý bol rozdelený na štyri administratívne regióny, INTERREG IVC má jeden riadiaci orgán (Région Nord-Pas de Calais) a spoločný sekretariát so sídlom vo francúzskom meste Lille. V Európe sa nachádzajú štyri informačné body – v Rostocku (Nemecko), Katowiciach (Poľsko), Valencii (Španielsko) a v rámci sekretariátu v Lille – ako kontaktné body pre projekty a regióny.

Podľa programu INTERREG IVC sú možné dva typy zásahov: projekty „Regionálnej iniciatívy“, ktoré sa sústreďujú na výmenu skúseností a prenos dobrej praxe, a „Kapitalizačné“ projekty, ktoré zahŕňajú rýchle projekty snažiace sa o optimalizáciu prenosu výsledkov a dobrej praxe do hlavných programov.

Záujem o program INTERREG IVC je veľmi veľký, a Spoločný technický sekretariát môže žiadateľom pomôcť niekoľkými rôznymi spôsobmi – Často kladené otázky, Semináre pre vedúcich žiadateľov a Individuálne konzultácie. Všetky informácie sú k dispozícii na stiahnutie na webovej stránke programu INTERREG IVC.

INTERREG IVC

Hlavná činnosť: Medziregionálna spolupráca

Príspevok EÚ (EFRR): 321 000 000 eur

Zúčastnené krajiny: Členské štáty EÚ-27, Nórsko a Švajčiarsko

Riadiaci orgán: Région Nord-Pas de Calais (Francúzsko)

Kontakt: info@interreg4c.net (<http://www.interreg4c.net>)

„Od URBACTu I k URBACTu II: nová éra v mestskej spolupráci a výmene“

Anne-Laure Guignardová, komunikačná manažérka programu URBACT

URBACT vytvorila Európska komisia a 14 členských štátov, aby rozvíjali nadnárodné výmeny skúseností medzi mestami, ktoré sa zapojili do programov URBACT I a II.

Od 1. mája 2004 sa všetky mestá nových členských štátov môžu takisto zapojiť do tejto iniciatívy, ktorá sa usiluje o identifikovanie získaných ponaučení a šírenie znalostí do všetkých európskych miest.

URBACT I 2002-2006: laboratórium pre náročné územia

Do programu URBACT I sa zapojilo 230 miest, tretina z nich je z nových členských štátov. Program sa sústredil na vytváranie a pomoc tematickým sieťam a pracovným skupinám pri riešení otázok týkajúcich sa obnovy miest, miestneho rozvoja, občianstva a tiež problémom mládeže.

- **20 tematických sietí:** vytvorené okolo špecifických tém mestskej politiky, rešpektujúce integrovaný prístup, pričom každá si stanovila vlastný prístup, kľúčové otázky a praktické projekty.

- **8 tematických pracovných skupín:** na 18 mesiacov, tieto pracovné skupiny spojili profesionálov v odbore, odborníkov a výskumných pracovníkov, aby sa zaoberali presne stanovenou témou mimoriadnej dôležitosti pre európske mestá a priority Spoločenstva.

- **Prenos znalostí (napr. iniciatíva Podpora pre mestá):** určený v prvom rade novým členským štátom, poskytujúci podporu zúčastneným mestám pomocou zručností a znalostí odborníkov so skúsenosťami v integrovanej mestskej politike v definovaní a rozvoji integrovaných mestských stratégií, (zapojených 43 miest z 8 rôznych krajín).

- **Kapitalizačné nástroje.** Kapitalizácia sa spolieha na určité nástroje a zdroje, ktoré sú dané k dispozícii miestnym aktérom: tematické súbory na webovej stránke, prierezové tematické pracovné skupiny, tematické konferencie.

Výstava URBAN II v Dortmunde-Nordstadt, Nemecko.

URBACT II 2007-2013: nová výzva

Nový Operačný program bol schválený 2. októbra 2007 a URBACT II bol oficiálne zahájený na Berlínskej konferencii v novembri. Priority nového programu sú v súlade s lisabonskými a göteborgskými cieľmi v oblasti trvale udržateľného rozvoja miest a novou iniciatívou Komisie - Regióny pre ekonomickú zmenu. Definované sú dve tematické priority:

Priorita 1: Mestá, motory rastu a zamestnanosti

- Podpora súkromného podnikania
- Zlepšovanie inovácie a znalostnej ekonomiky
- Zamestnanosť a ľudský kapitál

Priorita 2: Príťažlivé a súdržné mestá

- Integrovaný rozvoj znevýhodnených oblastí a oblastí s rizikom znevýhodnenia
- Sociálna integrácia
- Mestské prostredie

Program URBACT II má širší prístup ako URBACT I. Je otvorený všetkým mestám z EÚ, Nórska a Švajčiarska, ako aj regionálnym orgánom a univerzitám.

Na zvýšenie dopadu a exemplárnej povahy výmen sa každé partnerské mesto zaviazá, že vypracuje **miestny akčný plán** založený na **Miestnej podpornej skupine**. Tematické siete a pracovné skupiny sa budú skladať z čo najviac **riadiacich orgánov** a operačných programov. Výzva na podávanie návrhov na vytváranie tematických sietí a pracovných skupín je aktuálne otvorená.

Vytvoria sa aj tematické póly, aby sa zaistilo, že program naozaj vyťaží z dostupných informácií. V rôznych členských štátoch budú zriadené národné distribučné centrá a budú sa konať regionálne konferencie, aby odovzdávali informácie medzi programom URBACT II a miestnymi aktérmi.

URBACT II

Hlavná činnosť: nadnárodné výmeny o integrovanom mestskom rozvoji

Príspevok EÚ (EFRR): 53 319 170 eur

Zúčastnené krajiny: 27 členských štátov EÚ, Nórsko a Švajčiarsko

Riadiaci orgán: Francúzske ministerstvo pre mestskú politiku

Kontakt: www.urbact.eu

URBAN renovácia vo Viedni, Rakúsko.

„INTERACT: podpora dobrého riadenia v programoch spolupráce“

Sarah Hayes, vedúca riadiaceho orgánu INTERACT

Program INTERACT (*INTERREG nadšenie, spolupráca a prenos*) sa zameriava na inštitúcie a zainteresované strany zodpovedné za riadenie

a sprostredkovanie programov európskej územnej spolupráce. INTERACT poskytuje podporu a poradenstvo počas celého životného cyklu programu s cieľom podpory dobrého riadenia.

INTERACT sa sústreďuje na techniky riadenia, ale aj na otázky týkajúce sa strategickej orientácie, a inštitucionálnych a tematických sietí. Neustálym záujmom o stanoviská užívateľov a zapájaním ich čo možno najviac do sprostredkovania programu, INTERACT vytvára a posilňuje cyklus výmeny – vzájomné sa učenie od seba a spoločné posilňovanie územnej spolupráce.

V novom programovom období 2007-2013 budú musieť všetky programy európskej územnej spolupráce čeliť novým výzvam a adaptovať sa na zvyšujúcu sa úlohu vnútroštátnej legislatívy. Programy sa budú musieť takisto viac zamerať aj na lisabonskú a göteborgskú agendu. Niektoré oblasti spolupráce čelia dodatočným výzvam práce s kandidátskymi a možnými kandidátskymi krajinami, ako aj s novými členskými štátmi.

zúčastneným stranám zapojených do tohto procesu. Tri hlavné ciele programu INTERACT sú:

- prispieť k väčšej efektívnosti riadenia programu;
- zvýšiť účinnosť sprostredkovania programu;
- uľahčiť prenos know-how a výmenu znalostí medzi programami a ich líniami.

Aby sa tieto ciele dosiahli, bude mať INTERACT nový regionálne zameraný prístup, ktorý sa bude zaoberať programami prostredníctvom Sekretariátu INTERACT vo Viedni, a štyroch Bodov INTERACT vo Valencii (Španielsko), Viborgu (Dánsko), Viedni (Rakúsko) a v Turku (Fínsko), ktoré budú slúžiť regionálnym skupinám cezhraničných a nadnárodných programov.

Medzi ústredné témy, ktorými sa INTERACT zaoberá, patria: programový a finančný manažment; projektový manažment a podpora; kapitalizácia INTERREGu; strategické programové plánovanie, audit a kontrola; monitorovanie a hodnotenie; komunikácia; a externá spolupráca.

Za prvého programu INTERACT bola vyvinutá široká škála produktov a služieb a nový program ich prispôbiť na nové programové obdobie. Pomocou seminárov, konferencií, poradenských služieb, príručiek, internetových nástrojov bude INTERACT pracovať na uľahčení a zjednodušení každodenného riadenia programov európskej územnej spolupráce.

Viac informácií a nadchádzajúce podujatia:

www.interact-eu.net

Seminár INTERACT v Budapešti, Maďarsko.

Nové i skúsené inštitúcie budú musieť hľadať inovatívne spôsoby ako zlepšiť svoju výkonnosť a sprostredkovať programy, ktoré si lepšie poradia s týmito novými výzvami. INTERACT bude i naďalej ponúkať produkty a služby určené na pomoc inštitúciám a

INTERACT II

Hlavná činnosť: Informácie o európskej územnej spolupráci.

Príspevok EÚ (EFRR): 34 033 512 eur

Zúčastnené krajiny: 27 členských štátov EÚ, Nórsko a Švajčiarsko a susedné krajiny

Riadiaci orgán: Úrad rakúskeho spolkového kancelára

Kontakt:

interact@interact-eu.net (www.interact-eu.net)

„ESPON: chápanie územného rozvoja v Európe“

Peter Mehlbye, riaditeľ koordinačnej jednotky ESPON

V roku 2002 bola zahájená „Monitorovacia sieť európskeho územného plánovania“ (ESPON), čo je program financovaný štrukturálnymi fondmi so špeciálnou úlohou štúdia dynamiky v rámci európskeho územia. Hlavným predmetom záujmu sú územné štruktúry, trendy, perspektívy a dopady politiky EÚ v rámci Európskej únie. Za účelom podpory rozvoja politiky, rastu a tvorby pracovných miest poskytuje údaje na porovnanie o európskych regiónoch a mestách.

Prvý program ESPON uskutočnil niekoľko aplikovaných výskumných projektov a štúdií, aby poskytol dôkazy a znalosti o rozmanitosti v rámci Európy. Uskutočnil 34 aplikovaných výskumných projektov na základe zmlúv s nadnárodnými projektovými skupinami. Zapojilo sa viac ako 130 rôznych európskych inštitúcií a 600 výskumníkov, čím vytvorili európsku vedeckú obec v oblasti európskeho územného rozvoja.

V priebehu krátkeho obdobia vyprodukoval program ESPON značné množstvo nových poznatkov o trendoch územného rozvoja, dopadu politik EÚ, ako aj možnosti rozvoja a eventuality ciest rozvoja v rámci európskeho územia. Výsledky programu ESPON boli dané k dispozícii tvorcom politiky, zúčastneným stranám a ostatným aktérom so záujmom o európsky územný rozvoj. Údaje, ukazovatele a mapy sú prístupné aj na webovej stránke ESPON a v rôznych publikáciách ESPON.

Zistenia ESPON boli použité v politických dokumentoch, predovšetkým na európskej úrovni, a čoraz častejšie sa používajú v národných a regionálnych stratégiách rozvoja. Osvedčili sa aj na aktivity nadnárodnej a cezhraničnej spolupráce. Vo zvýšenej miere je uznávané, že rozvojové úvahy pre regióny, mestá a väčšie územia potrebujú zahŕňať európske hľadisko.

Nový program ESPON 2013

Program ESPON 2013, ktorý sa začína v januári 2008, zaistí kontinuitu, ako aj nové inovatívne prístupy pri konsolidovaní Monitorovacej siete európskeho územného rozvoja a súdržnosti.

Jeho úlohou je podporovať rozvoj politiky, ktorá sa týka územnej súdržnosti a harmonického rozvoja európskeho územia. Budú sa analyzovať niektoré

sociálno-ekonomické, environmentálne a kultúrne témy. O týchto témach rozhodnú tvorcovia politiky a porovnateľné údaje, dôkazy, analýzy a scenáre sa stanú dostupnými počas nasledujúcich 7 rokov, čím podnietia integrovanejšiu analýzu rozvoja regiónov, miest a väčších území. To uľahčí mobilizáciu územného kapitálu a nedostatočne využitého potenciálu, a tým prispeje k zlepšeniu európskej konkurencieschopnosti, európskej územnej súdržnosti a spolupráci.

Cielená analýza v partnerstve s regiónmi a mestami

Jednou z novinek programu ESPON 2013 je zavedenie cielenej analýzy založenej na požiadavkách užívateľov. Tento prístup podporuje intenzívnejšie využitie existujúcich výsledkov v partnerstve s rôznymi skupinami zúčastnených strán. Cieľom je zlepšiť chápanie väčšieho priestorového kontextu, robiť porovnania s ostatnými územiami, regiónmi a mestami, a vytvorenie novej rozvojovej dynamiky pridaním európskeho rozmeru a porozumenie diskusií.

Viac informácií a nadchádzajúce podujatia:
<http://www.espon.eu/>

Program ESPON 2013

Hlavná činnosť: Monitorovanie európskeho územného plánovania

Príspevok EÚ (EFRR): 47 000 000 eur

Zúčastnené krajiny: 27 členských štátov EÚ, Island, Lichtenštajnsko, Nórsko a Švajčiarsko

Riadiaci orgán: Luxemburské ministerstvo vnútra a územného rozvoja

Kontakt: info@espon.eu (<http://www.espon.eu/>)

Značné množstvo nových poznatkov o trendoch územného rozvoja.

INTERREG IVA REGIÓN EMS-DOLLART

Y4I – Podporovanie mladých inovátorov

Celkové náklady: 679 490 eur
Príspevok EÚ: 412 665 eur

„Mládež pre inováciu (Y4I)“ je pilotný projekt určený na vzdelávanie mladých ľudí vo všetkých aspektoch inovácie. Jeho cieľom je zvýšiť inovačnú kapacitu zainteresovaných regiónov, zaistiť malým a stredným podnikom kvalifikovaných zamestnancov a zvýšiť ich povedomie o výskumných pravidlách na úrovni EÚ. Počas pilotnej fázy (október 2005 – jún 2007) bol Y4I implementovaný regiónmi Weser-Ems (D) v spolupráci s Andalúziou (E), Lubelským vojvodstvom (PL), Severnou Karéliou (FIN), Južným egejským regiónom (GR) a Horným Rakúskom (A). Projekt bol financovaný v rámci operácie INTERREG IIIC „Zmena na hraniciach“. Medzi aktivity projektu bolo zaradené zavedenie inovačného učebného plánu v 23 pilotných školách a univerzitách v rámci šiestich regiónoch. V dôsledku toho vyvinuli „mladí vedci“ 52 výskumných miniprojektov riešiacich praktické problémy spoločné pre všetky cezhraničné oblasti. Y4I bude pokračovať ako cezhraničný projekt medzi Holandskom a Nemeckom a financovať ho bude región Ems Dollart (INTERREG IVA).“

Daniel Kipp, projektový manažér, Europe Direct Oldenburg c/o Dieter Meyer Consulting GmbH
kipp@eurooffice.de
www.y4i.net

INTERREG IIIA OBERHEIN-MITTE-SÜD

„Most troch krajín“ pre chodcov a cyklistov

Celkové náklady: 8 259 863 eur
Príspevok EÚ: 1 680 000 eur

„Skonštruovanie 'Mostu troch krajín' spojilo obce Weil am Rhein v Nemecku a Huningue vo Francúzsku, ktorá leží na oboch brehoch Rýnu, neďaleko od Bazileja vo Švajčiarsku, preto ten názov mosta. S rozpätím 248 m je najdlhším samonosným mostom pre chodcov a cyklistov na svete. Oficiálne bol otvorený 30. marca 2007. Miestni obyvatelia z oboch brehov Rýnu oslavovali koncom júna jeho otvorenie dvojdňovou cezmostnou slávnosťou. Pre tieto cezhraničné obce sa most teraz stal symbolom francúzsko-nemeckého priateľstva, turistickou atrakciou a vďaka svojmu tvaru, ktorý pripomína dúhu, symbolom mieru.“

Wolfgang Dietz, primátor mesta Weil am Rhein.
Roland Igersheim, predseda Communauté de Communes des Trois Frontières.
stadt@weil-am-rhein.de

INTERREG IIIA WALES/ÍRSKO

Keltské podniky: podnikanie v školstve

Celkové náklady: 1 305 549 eur
Príspevok EÚ: 962 765 eur

„Keltské podniky propagovali podnikanie v školách v západnom Walesu a juhovýchodnom Írsku obstaraním 'skutočnej firemnej praxe'. Skupiny po 5 študentov sa zúčastnili na zriadení a vedení 'skutočných firiem' na 6 mesiacov, pričom získali prax v zručnostiach potrebných na vedenie spoločnosti. Úspešné firmy súťažili v každoročnej spoločnej súťaži Wales/Írsko a navzájom sa aj navštevovali. Študenti vo všetkých školách sa rôznymi spôsobmi navzájom ovplyvňovali, vrátane videokonferencií. Pomocou rozvojových programov šitých na mieru získali aj učitelia zručnosti vo vyučovaní podnikania. Poradcovia pre výber povolania teraz integrovali podnikanie do svojich poradenských programov a projekt položil na školách a univerzitách základy pre koordinovaný, podnikateľský vzdelávací program pre všetky vekové kategórie. Partneri teraz plánujú pomocou programov Interreg IVA a Interreg IVC rozšíriť tento vysoko úspešný cezhraničný projekt do ostatných krajín EÚ.“

Philip Drakeford, headiteľ odboru školstva, Careers Wales West
philipdrakeford@cwwest.co.uk

INTERREG IIIA LITVA/POĽSKO

VIDEOM: cezhraničná filmová škola

Celkové náklady: 69 160 eur
Príspevok EÚ: 51 870 eur

„Projekt VIDEOCOM hradí vzdelanie a video zariadenia študentom a zamestnancom na univerzitách v Gdaňsku, Klajpede a v Olštýne. Zručnosti, ktoré sú potrebné na točenie filmov, získajú celkovo 36 účastníkov. Naučia sa ako napísať filmový scenár a ako natočiť a zostrihať film. Vďaka tomuto vzdelaniu budú lepšie rozumieť tomu ako sa točia filmy, čo by ich malo povzbudiť, aby toto médium využili na propagáciu svojich univerzít, miest a regiónov. Počas projektu budú vyrobené štyri filmy: 'Ľudia vedy', 'Problémy a vyhliadky rozvoja malých firiem', 'Ekologické zdroje energie', a 'Agroturistické farmy'.“

Jerzy Olak, koordinátor projektu, Warminsko-mazurská univerzita v Olštýne
jerzy.olak@uwm.edu.pl

Francúzsko-belgická územná spolupráca

Vymazanie hranice

Stovky partnerstiev v zdravotníctve, kultúre, technológii, životnom prostredí, občianstve, atď. Od PACTE k INTERREG IV, francúzsko-belgická cezhraničná spolupráca je naozaj veľmi úspešná.

Prioritou „Siete opevnených miest“ je kultúrny turizmus prístupný pre každého.

„Bola to nesporné ťažká práca!“ ostro protestuje Henri Lewalle, ktorý má na starosti európske záležitosti a cezhraničnú spoluprácu v *Alliance nationale des Mutualités chrétiennes* (Národná aliancia kresťanských vzájomných spoločností), najväčšej belgickej organizácii zdravotného poistenia. „Zdravotná starostlivosť je veľmi komplexná a vysoko spolitizovaná oblasť,“ vysvetľuje. „Je to aj veľmi rozvinutý sektor zamestnávajúci vysokokvalifikovaných ľudí. Dosiahnutie konsenzu v tejto oblasti môže byť občas ťažký boj, ale stojí to za tie ťažkosti.“

Henri Lewalle by mohol donekonečna rozprávať o francúzsko-belgickej cezhraničnej spolupráci v oblasti zdravotnej starostlivosti, projekte, ktorý koordinoval asi 15 rokov. „Nechcem sa chváliť, ale patríme medzi najpokročilejších v Európe. Všetko sa to začalo v roku 1990 projektom PACTE medzi regiónmi Hainaut, Nord-Pas-de-Calais a Picardie a prvým štádiom programu INTERREG. My a naši francúzski priatelia sme sa zišli a pýtali sa sami seba i navzájom: 'Čo by sme mohli spoločne urobiť?' Spočiatku sme nepovažovali zdravotnú starostlivosť za vhodný sektor, keďže je to zodpovednosť jednotlivých členských štátov. Ale potom sme sa na túto otázku pozreli z perspektívy cezhraničného projektu a stanovili sme si cieľ zaistiť, že

Projekt „Mabiolac“ sa zameriava na vytvorenie nových biologicky odbúrateľných materiálov z kyseliny mliečnej.

cezhraničné obyvateľstvo bude mať rovnaké zdravotné výhody ako prihraniční pracovníci.“

Francúzsko-belgické monitorovanie zdravia

Francúzsko-belgické monitorovanie zdravia bolo prvým projektom spolupráce v oblasti zdravotnej starostlivosti a jeho prvou kompetenciou bolo vypracovanie

štúdií o poskytovaní zdravotnej starostlivosti vo Francúzsku a Belgicku. V roku 1992 bol však z podnetu profesora Moutona, medzinárodného špecialistu na infekčné ochorenia, ako napr. AIDS a SARS, zahájený projekt spolupráce medzi nemocnicami v mestách Tourcoing a Mouscron. Tieto nemocnice sa nachádzajú len niekoľko sto metrov od seba, ale sú „oddelené“ hranicou. Projekt zahŕňa umožniť ľuďom žijúcim v blízkosti hranice mať prospech z odbornej kvalifikácie lekárov špecialistov z oboch nemocníc: AIDS v Tourcoingu a chronické zlyhanie obličiek v Mouscrons. V roku 1992 bola medzi týmito nemocnicami podpísaná prvá dohoda INTERREG a dnes ešte stále platí: Mouscron poskytuje ročne hemodialýzu pre 300 belgických a francúzskych pacientov, zatiaľ čo Tourcoing ošetrí 800 pacientov s AIDS. Ďalšie dohody sa budú zaoberať inými ochoreniami v iných častiach cezhraničného regiónu. „Každá dohoda, ktorú vypracujeme, znamená značné úspory vďaka komplementárnej povahe našej práce. Nákladné zariadenia zároveň zostávajú ziskové a medzi zdravotníckymi dodávateľmi funguje úzka spolupráca,“ zdôrazňuje Henri Lèwalle. „Chceli sme stavať na tomto partnerstve s programom INTERREG II. V roku 1999 sme vytvorili Francúzsko-belgické monitorovanie zdravia, čo je zväz všetkých regionálnych aktérov v sektore (ako napr. francúzske fondy zdravotného poistenia, belgické vzájomné spoločnosti a lekárske asociácie) v cezhraničnej oblasti – celkovo má 55 členských inštitúcií.“

Monitorovanie sa v roku 2002 stalo „Európskym zoskupením hospodárskych záujmov“ (EZH) podľa INTERREG III. Tento právny základ napomohol k uzavretiu Francúzsko-belgickej rámcovej dohody o cezhraničnej spolupráci v oblasti zdravotnej starostlivosti, jednej z prvých svojho druhu v Európe, 30. septembra 2005. „Je fantastické, že projekt INTERREG viedol k dohode medzi štátmi. Ba čo viac, bol to len začiatok...“

Monitorovanie otvorilo dvere ďalším veľkým projektom spolupráce, ako napríklad TRANSCARDS, ktorý umožňuje 50 000 obyvateľov vidieckeho regiónu Thiérache, ktorý preklenuje francúzsko-belgickú hranicu, byť ošetrovaný v siedmich francúzskych nemocniciach bez ohľadu na svoju národnosť. Tento projekt bol inšpiráciou pre implementáciu „organizovaných prístupových zón pre cezhraničnú zdravotnú starostlivosť“ (ZOAST), ktoré umožňujú obyvateľstvu v prihraničných oblastiach byť ambulantne a nemocnične ošetrovaný na oboch stranách hranice. Pacienti na to nepotrebnú predchádzajúce povolenie od lekára a môžu byť ošetrovaní, keď jednoducho ukážu svoju kartu zdravotného poistenia, pretože softvér zaručuje interoperabilitu čítačiek kariet SIS (Belgicko) a Vitale (Francúzsko). V súčasnej dobe fungujú dva programy ZOAST. ZOAST pre prihraničný región medzi Valónskom a okrajom francúzskych Arden pokrýva niektoré enklávy, kde je pre obyvateľov ľahšie získať zahraničnú zdravotnú starostlivosť než zdravotnú starostlivosť svojej krajiny – napríklad pacienti vo francúzskych okresoch Givet a Fumay môžu byť ošetrovaní v belgickom meste Dinant za tých istých podmienok ako vo Francúzsku. Z tohto projektu má prospech približne 180 000 ľudí. Ďalší program ZOAST pokrýva územia miest Mouscron, Tourcoing, Roubaix a Wattrelos. Zahŕňa štyri nemocnice a približne 300 000 ľudí.

„V priebehu času a s rôznymi štádiami programu INTERREG sme prešli od uzavieraní dohôd o konkrétnych chorobách (AIDS, zlyhanie obličiek, atď.) k rozvoju štruktúry na získanie organizovanej zdravotnej starostlivosti (napr. TRANSCARDS, ZOAST,

„Mini-Usines“, cezhraničný výcvikový program.

záchranná zdravotnícka služba). Našou ambíciou je vypracovať kompletný sortiment cezhraničnej zdravotnej starostlivosti pre každého, kto žije v regióne. Vďaka INTERREGu a právu EÚ, ktoré robí veľa pre podporu takýchto dohôd, je to celkom realistický cieľ.“

Hojenie historických rán

Vymazanie hranice znamená tiež sústrediť sa na najlepšie dedičstvo často búrlivej histórie, ako je vidieť na zvyškoch hradov a pevností. V tejto spojitosti premenila „Sieť opevnených miest“ – so značnou podporou z INTERREGu – bývalé konfliktné zóny na miesta stretnutí.

„Pôvodne,“ hovorí Solange Leclercqová, koordinátorka pre pobrežie Nord-Pas-de-Calais (Francúzsko), „chceli miestni aktéri v Gravelines ťažiť z bohatého dedičstva opevnení nadviazaním spojení s ostatnými opevnenými mestami v susedných regiónoch Belgicka a Spojeného kráľovstva, konkrétne v Západnom Flámsku a Kente.“ Táto túžba viedla v roku 1996 k vytvoreniu projektu INTERREG II, ktorý bol medzi rokmi 2000 a 2006 rozšírený cez INTERREG III a riadia ho traja partneri: provincia Západné Flámsko (vedúci projektu), Syndicat mixte de la Côte d'Opale vo Francúzsku a Rada grófstva Kent. Začínalo sa so 17 členskými miestami. V roku 2007 ich už bolo 25. Činnosti vykonané v rámci tohto programu kombinujú spoločné cezhraničné akcie a konkrétne iniciatívy členských miest, z ktorých každá sa zameriava na splnenie cieľov projektu. „Rozhodujúcimi faktormi tohto projektu boli pôžičky INTERREGu a ľudia, ktorí sa ho zúčastnili: bez pôžičiek by projekt mohol stále existovať, ale nemohol by urobiť tak veľa.“ Spolupráca medzi krajinami nebola jedinou výzvou: „Jedným z prínosov INTERREGu pre nás tu vo Francúzsku je, že pomohol mestám a dokonca rôznym departementom v rámci rovnakej vládnej organizácie lepšie spolupracovať.“

Jedným z hlavných cieľov projektu INTERREG III (približne 11 218 000 eur, z ktorých 3 404 000 eur prišlo z EFRR) bolo presadzovanie používania nových technológií. V pilotných mestách troch regiónov boli testované rôzne systémy audio sprievodcov a napokon bola vybraná prevádzka systému na základe mobilných telefónov – ako prvá bola vyskúšaná vo flámskom meste Mennen. Boli zriadené aj prehliadky s audio sprievodcom a webová stránka (www.fortifications.org), aby podporili tlačení sprievodcov pre každý jazyk, trojjazyčný leták a celú škálu tlačeného materiálu. Ďalšou prioritou je poskytnúť prístup k čo možno najširšej škále ľudí, najmä ľudí so zdravotným postihnutím: „To

3 otázky pre Jean-Pierrea Robbeetsa,

generálny inšpektor,
Oddelenie medzinárodných vzťahov
Valónskeho regiónu

• **Ako by ste ohodnotili takmer dve desaťročia cezhraničnej spolupráce medzi Belgickom a Francúzskom?**

Som s ňou veľmi spokojný, pretože bola veľmi vzrušujúca a rôzne štádia INTERREGu, na ktorých sme sa zúčastnili od roku 1990 vždy fungovali veľmi dobre. Z administratívneho hľadiska sme napríklad nikdy nemuseli použiť pravidlo o automatickom zrušení finančného prídeltu. Najdôležitejšie je, že vo všetkých oblastiach bol zrealizovaný obrovský počet projektov. Mnohé z nich vznikli z dlhodobého fungujúcich aktivít a partnerstiev. V rámci cezhraničného regiónu sú samozrejme niektoré oblasti prístupnejšie pre spoluprácu ako iné.

• **Je spolupráca zdrojom inovácie?**

Inovácia je nevyhnutná pre pokrok: rúcanie hraníc je inovácia sama o sebe! Cezhraničné iniciatívy, ako napr. výmeny technológií, spoločné turistické kancelárie, prístup k zdravotnej starostlivosti a cezhraničná verejná doprava sú tiež inovatívne nápady.

• **Čo si myslíte, že je recept na úspešnú spoluprácu?**

V prvom rade potrebujete určitý stav mysle: musíte chcieť spoločne uspieť. Politici musia byť do projektu zaangažovaní. Musíte byť aj dôverne oboznámený s administratívnou organizáciou partnera. A nakoniec musíte byť transparentný a zapojiť občanov. Nie preto, že je to milé gesto, ale aby sa zaistilo, že sa s projektmi identifikujú, keď im ukážete, že Európa je aktívna aj na miestnej úrovni.

(1) Povinnosť vrátiť Komisii všetky požičané peniaze, ktoré neboli využité do dvoch rokov po ich poskytnutí.

bola skrytá časť ladovca, ohromná úloha s takmer žiadnymi viditeľnými výsledkami. V tejto oblasti neboli žiadne európske normy a potrebovali sme ustanoviť spoločné kritéria. Aby sme tak učinili, každé členské mesto sme podrobili auditu z hľadiska dostupnosti, nadviazali spojenia medzi rôznymi ministerstvami a spolupracovali sme s organizáciami, ktoré sa zaoberajú výhradne zdravotnými postihnutiami."

V poslednom štádiu sa pozornosť sústredila na rozvoj vzdelávacích iniciatív - flámske združenie „Horizon Educatief“ bolo hybnou silou v tejto oblasti. Toto štádium nebolo bez svojich výziev, ktoré vyplývali hlavne z vysoko centralizovanej povahy vzdelávania vo Francúzsku a zo skutočnosti, že vo Flámsku nie je zodpovedná za vzdelávanie provincia, ale región. Nebolo ani bez veľkých úspechov, ako napr. Európsky deň kultúrneho dedičstva pre mládež vo Francúzsku, ktorý bol zapojený do programu Európskych dní kultúrneho dedičstva. Piaty Európsky deň kultúrneho dedičstva pre mládež sa konal v roku 2007 a 32 550 detí malo z neho prospech počas 5 rokov od jeho vzniku. Táto iniciatíva existuje aj vo flámskom Ostende, ktorá v skutočnosti predchádza sieti.

Z hľadiska zamestnanosti stojí za zmienku úloha „integračných workshopov“ vo Francúzsku. Tento projekt znamená, že mladí ľudia budú zamestnávaní a budú im udeľované certifikáty za obnovu opevnení, oblastí, v ktorej sú obvykle mzdové náklady veľmi vysoké. Vysoká úroveň vedeckej spolupráce medzi tromi regiónmi by sa mala tiež rozobrať – má využitie v reštaurátorskej práci, ako aj v popularizácii. Solange Leclercqová však trvá na tom, že najdôležitejším faktorom na uváženie je „celkové množstvo času a zdrojov potrebných na koordináciu.“ To potvrdzuje aj jej flámsky náprotivok, Sophie Muylaertová, ktorá zdôrazňuje kvalitu tohto partnerstva: „Mali sme efektívny tím na cezhraničnej úrovni. Stretávali sme sa každé dva mesiace a nemali sme žiadne skutočné jazykové problémy alebo zásadný problém s tým ako rozdeliť finančné prostriedky. V tomto ohľade sme vždy veľmi dobre vychádzali.“

Všetko sa mení na obdobie 2007-2013: dlhodobý projekt Sieť opevnených miest priniesol svoje ovocie a zúčastnení partneri nemajú v úmysle ho formálne obnoviť. Skôr plánujú odstúpiť od opevnení a expandovať do iných oblastí. Členské mestá môžu mať záujem o to, ako sa vyvinuli ďalšie projekty, či sú spojené s nadnárodnou spolupracou INTERREG III B), ako napríklad „Septentrion: od opevneného mesta k udržateľnému mestu“ a „Prekročenie hraníc“ alebo s medziregionálnou spolupracou (INTERREG III C).

MUS a MUM

Hornu, v belgickej provincii Hainaut, nie je opevnené mesto, ale je domovom nesmierne dôležitej stavby postavennej medzi rokmi 1810 a 1830: Grand-Hornu, jedinečný príklad funkcionalistického urbanizmu zo začiatku priemyselného veku. Stavbu, postavenú v neoklasickom štýle, tvoria dielne, kancelárie a byty pre pracovníkov i riaditeľov. So svojimi mnohými klenbami, frontónmi a poloblúkovými oknami sú staré banské budovy veľkolepým prostredím pre MUS, Múzeum súčasného umenia francúzskej komunity v Belgicku, ktoré existuje od roku 2002. MUS, ktoré si kladie za cieľ prispieť ku kultúrnemu a ekonomickému zrýchleniu rozvoja spustošeného subregiónu, má 50 zamestnancov a každý rok ho navštívi 75 000 ľudí.

Odkedy bolo múzeum založené, sústredovalo sa na spoluprácu. „Program INTERREG, ktorý bol zahájený v rovnakom čase ako bolo otvorené múzeum, bol naša spása,“ hovorí Julien Foucart, ktorý pracuje na projekte INTERREG v MUS. „INTERREG nám dal šancu uzavrieť formálnu dohodu o partnerstve s MUM, Väčším múzeom moderného umenia v Lille, ktoré bolo založené v roku 1983. Máme mnoho vecí spoločných: rovnakú regionálnu kultúru, rovnakú prevádzkovú štruktúru a rovnaký typ lokality – nachádzame sa na pozoruhodných miestach, ktoré sú relatívne blízko seba. Vďaka Interregu sme ihneď profitovali z návalu francúzskych návštevníkov, a čo je najdôležitejšie, z cenných skúseností MUM.“

Projekt „Hranica“ spájajúci tieto dve múzeá má dva hlavné ciele: zvýšenie povedomia znevýhodnených mladých ľudí o modernom a súčasnom umení a nárast mobility návštevníkov múzeí medzi oboma regiónmi. Tento projekt spolupráce zahŕňal spoločné reklamné kampane a asi dvadsať vzdelávacích projektov. Vymenili si aj zbierky a vybudovali sieť („REZI“) hlavných kultúrnych aktérov v oblasti INTERREG. Vrcholný bod partnerstva však nastal v roku 2005, keď MUM, ktoré muselo kvôli rozširovacím prácam zatvoriť do roku 2009, poslalo

svoje zbierky a niektoré svoje náhradné zbierky do MUS. „Len za pár rokov sme spoločne urobili dosť veľký pokrok,” hovorí Dominique Cominotto, zástupca riaditeľa MUS. Teraz máme oveľa viac než len partnerstvo, máme skutočnú integráciu medzi našimi kolektívmi. Naozaj sme dospeli.”

S programom INTERREG IV neexistuje nedostatok projektov – obe múzeá sú pripravené spolupracovať s novými partnermi, a k tomu ešte s dosť významnými: Nadväzujú vzťahy s Louvrom, ktorý bude mať od roku 2008 pobočku v Lens, a Múzeom Dr. Guislana v Ghente, ktoré sa špecializuje na art brut. Nápady na sklade zahŕňajú projekt *Navettes de l'Art* (autobusová doprava medzi mestami Ghent, Lille, Hornu, Lens, atď.), projekt *Musées jardins* (letné aktivity zamerané na rodiny), zdieľanie dokumentov v držbe štyroch múzeí a dokonca a výstava – v bývalej colnici.

Projekt „GoGIS”: vytváranie cezhraničného Geografického informačného systému.

Susedia

„Spolupráca INTERREG medzi Francúzskom a Belgickom funguje presne tak dobre ako za starých čias pašovanie tabaku,” žartuje Didier Tellier, vedúci informačného oddelenia na generálnom riaditeľstve pre vonkajšie vzťahy Valónskeho regiónu, riadiaceho orgánu programu INTERREG Francúzsko-Valónsko-Flámsko (pozri text v okne). „Toto všetko je samozrejme uľahčené našou kultúrnou a geografickou blízkosťou. Ale je tu ešte ďalší faktor, ktorý je obzvlášť dôležitý: zapojenie ľudí, na ktorých má projekt dopad. V tejto súvislosti by sme mali pravdepodobne zlepšiť našu komunikáciu. S programom INTERREG IV sa snažíme stavať na stratégiách z predchádzajúcich štádií – Lisabon, Göteborg, výskum, trvalo udržateľný rozvoj, kultúra, atď. – a zaistiť, aby sme dôslednejšie komunikovali s občanmi a podporovateľmi projektu.”

Posledné slovo patrí celkom oprávnené jednému z týchto podporovateľov projektu - Jean-Marcovi Popotovi, riaditeľovi Regionálneho centra inovácie a prenosu technológií (CRITT) v Charleville-Mézières, ktoré sa špecializuje na povrchovú úpravu a je zapojené v dvoch projektoch INTERREG: „Pridaná hodnota INTERREGu je jednoducho v tom, že nám umožňuje spolupracovať s našimi susedmi. Pred INTERREGom sme nemali cezhraničnú mentalitu. Hľadáli by sme talent vo Francúzsku, 800 km od Charleville, aj keď by sme ho mohli nájsť v Belgicku, priamo na našom prahu.”

INTERREG IV Francúzsko-Valónsko-Flámsko (2007-2013)

S celkovým rozpočtom okolo 248,5 miliónov eur, z ktorého len niečo vyše 138 miliónov eur pochádza z Európskeho fondu regionálneho rozvoja (EFRR), má program INTERREG IV „Francúzsko-Valónsko-Flámsko” štyri priority:

- 1) oživenie ekonomického rozvoja v oblasti pomocou koherentného a integrovaného cezhraničného prístupu;
- 2) rozvoj a podpora cezhraničnej identity regiónu pomocou kultúrnych aktivít a turizmu;
- 3) zvýšenie pocitu spolupatričnosti k spoločnému priestoru zlepšením radu cezhraničných služieb a prístupu ľudí k nim;
- 4) zdynamizovanie spoločného riadenia oblasti pomocou rozvoja, ktorý je trvalo udržateľný, koordinovaný a v súlade so životnými podmienkami.

K dispozícii je aj technická podpora pre účely inštrukcie a implementácie projektu.

S 10,5 miliónmi ľudí, ktorí žijú v oblasti s rozlohou 61 604 km², región zastrešený projektom spolupráce predstavuje 1,84% celkovej plochy Európskej únie, resp. 2,6% jej obyvateľov.

Program INTERREG IV Francúzsko-Valónsko-Flámsko bol schválený 15. novembra 2007 a riadi ho Valónsky región (Belgicko).

Kontakt:

<http://www.interreg-fwvl.org/>

INTERREG IIIB CADSES

CORELOG – Koordinovaná regionálna logistika

Celkové náklady: 1 486 600 eur
Príspevok EÚ: 957 450 eur

„Projekt CORELOG, ktorý zahŕňa šesť členských štátov, sa sústreďuje na rozvoj verejných politík v oblastiach logistiky a nákladnej dopravy. Cieľom projektu je oživiť konkurencieschopnosť výrobných spoločností a logistických a dopravných prevádzkovateľov. CORELOG vybudoval 8 laboratórií pre štúdium a testovanie plánov spolupráce v logistickom manažmente medzi firmami a medzi zainteresovanými stranami vo verejnom a súkromnom sektore. Tieto laboratória názorne dokazujú úspory, ktoré môžu dosiahnuť firmy i regionálne verejné úrady pomocou presadzovania a prijímania nových logistických riešení. Zameriavajú sa na dopyt i ponuku dopravných a logistických služieb s priamym zapojením výrobných spoločností i logistických prevádzkovateľov, ako základ pre budúcu tvorbu politiky.“

Paolo Ferrecchi, vedúci partner,
 Regione Emilia-Romagna.
cosmo@regione.emilia-romagna.it
www.corelog.eu

INTERREG IIIB SEVEROZÁPADNÁ EURÓPA

REVIT: podpora prestavby hnedých zón

Celkové náklady: 22 597 609 eur
Príspevok EÚ: 11 005 616 eur

„V takmer každom meste severozápadnej Európy sú oblasti hnedých zón, ktoré by sa mohli prestavať, aby sa zlepšila kvalita mestského prostredia. Prestavba hnedých zón môže prispieť aj k vytvoreniu nových pracovných príležitostí a k stimulovaniu miestnej ekonomiky, ako aj k ochrane zelených zón a zabráneniu zaberania panenskej pôdy. Do projektu REVIT sa zapojilo šesť partnerov zo štyroch rôznych krajín. Preskúmali spoločné problémy s rozvojom hnedých zón, ktoré bolo treba riešiť efektívnejšie. Tímy sa pozreli hlavne na nasledujúce aspekty: nástroje a metódy regenerácie hnedých zón, ktoré stimulujú občiansku angažovanosť; nové možnosti financovania; modely verejno-súkromného partnerstva a marketingové koncepcie v kontexte prestavby hnedých zón; viacúčelový rozvoj; zachovanie a inteligentné opakovanie využitia priemyselného dedičstva; a skoncovanie so škodami na životnom prostredí a ochrana prírodného bohatstva.“

Thomas Zügel, vedúci partner, Stadt Stuttgart,
 Amt für Stadtplanung und Stadterneuerung
thomas.zuegel@stuttgart.de

INTERREG IIIC VÝCHOD

RegEnergy: uspokojenie narastajúceho dopytu po energii

Celkové náklady: 1 466 234 eur
Príspevok EÚ: 989 443 eur

„Program RegEnergy vytvoril celoeurópsku sieť 18 partnerov z desiatich krajín EÚ a Ruska. Títo partneri spojili svoje úsilie, aby zdieľali znalosti a informácie o reformovaní a riadení energetického sektora. Medzi členov siete patria zainteresované strany na národnej, regionálnej a miestnej úrovni. Projekt sa zameriava na podporu dodávok energie, ktoré sú cenovo dostupné a šetrné k životnému prostrediu, na skvalitnenie a reštrukturalizáciu energetického sektora, a na podporu energetickej účinnosti. Poskytuje informácie o finančných nástrojoch a miestnych politikách, aby podporil hospodárne využívanie energie a pomáha európskym regiónom a obciam čeliť výzvam narastajúceho dopytu po energii zdieľaním znalostí o inovátnych príkladoch dobrej praxe v obnoviteľnej energii.“

Julia Jessonová, koordinátorka projektu
julia.jesson@gtz.de
www.reg-energy.de

INTERREG IIIC JUH A ZÁPAD

CoPraNet: integrovaný manažment pobrežnej zóny

Celkové náklady: 1 855 740 eur
Príspevok EÚ: 1 151 205 eur

„Cieľom ‚CoPraNetu‘ bolo pomôcť založiť sieť pobrežných zástupcov a preklenúť priepasť medzi plánovačmi, manažérmi a vedeckou obcou v celej Európe. To sa malo dosiahnuť podporou medziregionálnej výmeny najlepšej praxe o otázkach pobrežného manažmentu a zlepšením implementácie integrovaného manažmentu pobrežnej zóny (IMPZ) v Európe. 21 európskych partnerov projektu vypracovalo ľahko prístupného a viacjazyčného sprievodcu manažmentu pláží a internetovú databázu IMPZ, ktorá sa skladá z viac ako 185 prípadových štúdií a 167 projektov z celej histórie integrácie Európy. Bol vypracovaný a distribuovaný aj značný počet informačných produktov v niekoľkých jazykoch. Ďalším dôležitým predmetom plnenia bol ‚QualityCoast‘, program pre destinácie pobrežnej turistiky, ktorý sa zameriava na informovanie turistov a návštevníkov a na zapojenie miestnych úradov do rozvoja trvalo udržateľného turizmu na svojom území. ‚QualityCoast‘ bol vyskúšaný v Portugalsku v spolupráci s miestnymi úradmi.“

Margarida Nunesová, Regionálna komisia Ministerstva životného prostredia, územného plánovania a regionálneho rozvoja Portugalska (CCDR/MAOTDR)
margarida.nunes@ccdr.pt

Kontakty

Európska komisia, Generálne riaditeľstvo pre regionálnu politiku
Oddelenie 01 — Informácie a komunikácia
Ana-Paula Laissy
Avenue de Tervuren 41, B-1040 Brusel
Fax (32-2) 29-66003
E-mail: regio-info@ec.europa.eu
Internet: http://ec.europa.eu/regional_policy/index_sk.htm

ISSN 1725-826X

© Európske spoločenstvá, 2007
Reprodukcia povolená pod podmienkou uvedenia zdroja.

Vytlačené v Belgicku

ÚRAD OFICIÁLNYCH PUBLIKÁCIÍ
EURÓPSKÝCH SPOLOČENSTIEV
L-2985 Luxemburg

Úrad pre publikácie
Publications.europa.eu

Webová stránka Inforegia: hlavné sekcie sú teraz k dispozícii v 22 jazykoch

„Politika“ a „Prostriedky“ sú prvé dve sekcie novej webovej stránky Inforegia, ktoré sú k dispozícii v 22 jazykoch. Odteraz budú mať návštevníci stránky prístup k podrobným informáciám o histórii, hlavných cieľoch a kľúčových nástrojoch európskej regionálnej politiky 2007-13.

http://ec.europa.eu/regional_policy/index_en.htm